

20. 7. 2017

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Sjednání zaměstnání během podpůrčí doby podpory v nezaměstnanosti

Jak mají uchazeč o zaměstnání, tedy budoucí zaměstnanec, který pobírá podporu v nezaměstnanosti, a jeho zaměstnavatel správně postupovat při sjednávání dohody o práci konané mimo pracovní poměr, aby nebyl problém s úřadem práce - aby uchazeč neztratil nárok na podporu v nezaměstnanosti?

Některé krajské pobočky Úřadu práce ČR, tedy úřady práce, uplatňují zvláštní výkladovou praxi, jež omezuje práva a nároky občanů - uchazečů o zaměstnání, které jim vyplývají ze zákona, když rozlišují okamžik vzniku pracovně-právního vztahu založeného pracovní smlouvou, tedy vznik pracovního poměru na straně jedné, a pracovně-právního vztahu založeného dohodou o práci konané mimo pracovní poměr, tedy dohodou o provedení práce či dohodou o pracovní činnosti na straně druhé. Pracovní poměr považují úřady práce v souladu se zákonem za vzniklý ke dni, který byl sjednán v pracovní smlouvě jako den nástupu do práce, kdežto vznik pracovněprávního vztahu na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr vážou bez dalšího na den uzavření dohody, aniž by se zabývaly tím, kdy resp. od kdy má být práce podle ní (na základě ní) vykonávána. A zkracují pak uchazeče o zaměstnání na podpore v nezaměstnanosti.

Podle ust. 39 odst. 2 písm. d) zákona o zaměstnanosti nárok na podporu v nezaměstnanosti nemá uchazeč o zaměstnání, který ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, je v právním vztahu vzniklém k výkonu některé z činností podle ust. § 25 odst. 3 tohoto zákona - t.j. v tzv. nekolidujícím zaměstnání.[1] Pokud byla již uchazeči o zaměstnání podpora v nezaměstnanosti přiznána, pak se mu podle ust. § 44 odst. 3 zákona o zaměstnanosti tato podpora neposkytuje právě po dobu trvání nekolidujícího zaměstnání. A problém je právě v nesprávném určení okamžiku, od kdy uchazeči o zaměstnání podpora v nezaměstnanosti nenáleží.

Práce jako práce, na jakou smlouvu nemá ve vztahu k podpoře smysl

Pracovní poměr podle ust. § 36 zákoníku práce vzniká dnem, který byl sjednán v pracovní smlouvě jako den nástupu do práce nebo dnem, který byl uveden jako den jmenování na pracovní místo vedoucího zaměstnance. Nevzniká již dnem uzavření pracovní smlouvy. Ohledně pracovněprávního vztahu zakládaného dohodou o pracovní činnosti nebo dohodou o provedení práce, pravidlo podobné ustanovení o vzniku pracovního poměru v zákoníku práce chybí. [2]

Pokud je v dohodě o práci konané mimo pracovní poměr, uzavřené např. 15. 3. 2017, výslovně uvedena doba, na kterou se dohoda uzavírá, např. konkrétními daty: od 1. 4. do 31. 7. 2017, není možné tvrdit, že již 15. 3. 2017 vznikl pracovněprávní vztah. Ten vznikne až 1. 4. 2017 a to musí brát úřad práce v potaz při posuzování nároku uchazeče o zaměstnání na podporu v nezaměstnanosti a její výplatu. Nelze uchazeče o zaměstnání nutit, ať už chtějí vykonávat nekolidující zaměstnání a zůstat registrovaní s výhodami z toho plynoucími úřadem práce jako uchazeči o zaměstnání, anebo ukončit registraci a vstoupit do standardního pracovně-právního vztahu, aby čekali, dohodu uzavírali až na poslední chvíli, tedy až po skončení nároku na podporu. Ostatně i mladistvým zaměstnancům zákony (občanský zákoník a zákoník práce) nedávno znovu umožnily sjednat si zaměstnání v předstihu, již i v době, kdy ještě práci nemají dovolenu vykonávat. Nezletilý, který dovršil patnáct let, se může zavázat k výkonu závislé práce. Jako den nástupu do práce nesmí být sjednán den, který by

předcházel dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku.[3] I zákony tedy rozlišují mezi uzavřením pracovní smlouvy nebo dohod o práci konané mimo pracovní poměr (k čemuž dochází podpisem příslušného dokumentu oběma účastníky, tedy zaměstnavatelem a zaměstnancem) a samotným vznikem pracovněprávního vztahu (což je okamžikem zahájení plnění závazku k výkonu závislé práce), takže by tak měl činit i příslušný úřad. [4]

Pokud však dohoda zní tak, že se uzavírá na dobu určitou (do konkrétního data nebo události) nebo neurčitou, aniž by byl vymezen počátek této doby, pak pracovněprávní vztah skutečně vzniká ke dni uzavření zmíněné dohody, i kdyby práci začal zaměstnanec vykonávat a odměnu pobírat později. V takovéto situaci je postup a výklad úřadu práce obhajitelný. V takovéto podobě tedy nelze doporučit dohodu uzavřít.

Adolf Maulwurf

[1] K nekolidujícímu zaměstnání v r. 2017 dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Podle ust. § 75 zákoníku práce v dohodě o provedení práce musí být uvedena doba, na kterou se tato dohoda uzavírá. Podle ust. § 76 odst. 4 zákoníku práce v dohodě o pracovní činnosti musí být uvedena doba, na kterou se tato dohoda uzavírá. Požadavku zákoníku práce vyhovuje i ujednání o tom, že se dohoda uzavírá na dobu neurčitou.

[3] dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[4] Další právní argumentaci pro rozlišování mezi uzavřením dohody a vznikem pracovněprávního vztahu na jejím základě přináší s poukazem na právní úpravu pracovnělékařských služeb stanovisko Kolegia expertů Asociace pro kolektivní vyjednávání ze dne 4. a 5. 11. 2016.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)